

Zala 1912.02.27. 1. oldal, alul

A Tersánczky-család. 2. rész.

Írta: Halis István.

Tersánczky Jóska posta főtiszt lett Kanizsán, de a fővárosba helyezte magát. Szülővárosában sokan ismerték, s így nem tudta eléggé távol tartani magától a közönségeset. Budapesten azonban teljesen magánosan, egészen az olvasás gyönyörűségének és saját világának élt.

A sok olvasás következtében pompás stílusra tett szert, s igazán kár, hogy csak egyetlen elbeszélést írt, mely a Zalai Közlönyben jelent meg, s mely a folyékony előadás, csillogó humor és egyenes logika folytán ritka élvezetet szerez az olvasónak.

Azaz mégis írt valamit. Egy vaskos értekezést „A gyászt kifejező levelezésről”. Vele emléket akart állítani szülőinek. Rajongóan szeretett anyjának halálakor fogamzott meg agyában a gondolat, hogy az emberi gyászt a posta is kifejezhetné. Gyászkeretül levelezőlapokat és borítékot hozhatna forgalomba. Ez hasznot hozna az államnak, és célszerű lenne a gyászoló publikumnak.

Az értekezést ki is nyomatta. (Buda 1904.) Ahhoz azonban élehetetlen volt, hogy a miniszternél kiravaszkodja a terv megvalósítását, melyért amint ezt el lehetett várni a közönséges világon kívül élő Tersánczkytól semmiféle jutalmat nem kért. És meghalt anélkül, hogy könyörgött volna az ügy megvizsgálatásért, a könyvet pedig természetesen el sem olvasták a minisztériumban.

Vigasztalódhatunk azzal, hogy valami élelmes német majd újra feltalálja Tersánczky tervét, és szép hasznot fog húzni belőle.

Gyula volt a harmadik fiú. Ehhez fűződött a szülőknek legnagyobb reménye.

Fölséges táncos volt, ami igen nagy szó, mert abban az időben mindenkinek tudni kellett jól táncolni, s minden harmadik ember táncművész volt.

Gyula jogot végzett és jegyző lett a királyi törvényszéknél.

Kellő időben letette a bírói vizsgát és folyamodott albíróságért. Akkor még nagyon kedvezőtlen volt a bíróságnál az előléptetés, tehát érthető volt, hogy többször mellőzték a kinevezésnél.

Úgy akart magán segíteni, hogy több képesítést akart kimutatni, s ezért letette a doktorátust, ami akkor még nem volt kötelező.

Azt hitte, hogy most egyszeriben kinevezik. De nem nevezték ki. Újra pályázott. Megint mellőzték. És ez végtelen sokszor ismétlődött.

Megunta a folytonos mellőztetést és letette az ügyvédi vizsgát is. Node erre már bizonyosra vette a kineveztetését!

Minden törekvése kárba vészett! A háromszoros oklevél dacára sem nevezte ki a miniszter. S mikor ez többször ismétlődött, hát ingerült lett és nagyobb önérettel kérte érdemeinek méltatását, mintsem a miniszter a hivatalos hódolattal megegyeztethetőnek találta. Persze csak azért se nevezte ki.

Tersánczky aztán még folyamodott néhány ezerszer, de mindig hiába. Végre belefáradt. Megunta a dolgot és leköszönt hivataláról.

Ügyvédi irodát nyitott Kreizler Jóska mostani irodája helyén. Éppen szemközt az akkori bírósági „palotával”. Tábláját kifüggesztette és nyugodtan várta a klienseket.

Csakhogy hiba történt. A táblára azt íratta: „Dr. Tersánczky Gyula ügyvéd, vizsgázott bíró”. Úgy hitte joga van mind a doktor, mind az ügyvéd, mind pedig a vizsgázott bíró címéhez.

De ügy nem volt. Kereset indult meg ellene, az ügye megjárta minden fórumot, s végül is ítélettel köteleztetett, hogy a „vizsgázott bíró” címet a táblájáról vesse le.

Tersánczky ezt bosszantásnak gondolta, s elkeserítette.

Emiatt megférhetetlen természetű hírébe jutott. És ez elüldözte egyik bíróság területéről a másikra. Vándorolt Perlakra, Győrbe, Nezsiderbe.

Már teljesen meg is feledkeztünk róla.

A múltkor aztán az „Alsólendvai Híradó”-ban a mi földinknek, Oszeszly Vikornak, egy hosszabb cikkében ezeket a megindító sorokat olvasom:

„Tersánczky Gyula előfizetést gyűjt *Kebe! Hullámok* című verses kötetére.

Tersánczky jó adag életbölcsséget, a saját tapasztalatainak finom leszűrését adja a *Kebe! Hullámok*-ban. Hogy szemünkben a könyv értéke emelkedjék, tudni kell, hogy Tersánczky Gyula nem épkézláb ember. Több mint egy évtizede igen súlyos hátgerinc sorvadásban szenved. Ehhez még az is járult, hogy három év előtt egy narancshéjon megcsúszván, elesett, és jobb karját két helyen eltörte. Azóta annyira *munkaképtelen*, hogy írni sem bír. Járn! pedig egyáltalán nem.”

Mit mondjak én ehhez? Semmitse.

A *Kebe! Hullámok* előfizetési ára 3 korona. De ahogyan én a magyart ismerem, nem nagyon fogja törni magát, hogy előfizessen és a szerencsétlen ember-társat pártfogolja!

Mert ha ki is dobna könyvért 3 koronát, de azt már igazán nem lehet tőle kívánni sem, hogy postautalványt szerezzen, arra fölragasszon 10 filléres bélyegget, ráírja: „Utalvány 3 koronáról. Dr. Tersánczky Gyula úrnak Alsólendván. Előfizetési pénz a *Kebe! Hullámok*-ra”, – s még a postára el is küldje a pénzt. Nem, ennyi áldozatot nem lehet kívánni!

Tehát segíteni nem lehet olyan idealistán, aki verses könyvtől várja sorsa jobb-ra fordulását.

Pedig ha ötven esztendővel hátrább volnánk, akkor egész bizodalommal lehetne fordulni a lelkes honleányokhoz, hogy bájos kacsóikkal végezzék el ezt a munkát, és gyűjtsenek előfizetőt.

Csakhogy világtól elmaradott ember létemre én úgy látom, hogy manapság nincsenek lelkes honleányok, s már nem divat sem az önzetlenség sem a könyv-pártolás!

(Vége.)